

การเขียนบทความวิชาการ

การพัฒนาแนวคิดสู่บทความวิชาการ : นวัตกรรมการสื่อสารในมุมมองของผู้เรียน

บทความวิชาการ

งานเขียนประเภทร้อยแก้ว

ซึ่งผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิด

ไปยังผู้อ่าน โดยใช้ตัวอักษรเป็นสื่อกลาง

โดยเนื้อหาแสดงข้อเท็จจริง ข้อความรู้

วิชาการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ

ระดับของบทความวิชาการ

บทความทั่วไป

งานเขียนที่มีได้มุ่งเน้นการให้ความรู้หรือข้อเท็จจริงเชิงวิชาการ แต่มุ่งเน้นที่จะให้ความรู้ทั่วไป ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน หรือให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน เช่น บทความชีวประวัติ เล่าประสบการณ์ การเดินทาง และปรัชญาชีวิต เป็นต้น

บทความกึ่งวิชาการ

งานเขียนที่ผู้เขียนประสงค์จะใช้ความรู้เชิงวิชาการ แต่ไม่ลึกซึ้ง ถึงระดับองค์ความรู้ หรือทฤษฎี บทความที่เป็นบทวิเคราะห์ สนับสนุนหลักการหรือแนวคิด เป็นต้น

บทความทางวิชาการ

งานเขียนหรือความเรียงที่ผู้เขียนประสงค์จะสื่อองค์ความรู้ หรือข้อค้นพบใหม่ๆ ทางวิชาการในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเฉพาะ เช่น บทความวิจัย บทความเสนอแนวคิด หลักการ และ/หรือแบบจำลอง เป็นต้น

ที่มาของบทความวิชาการ

- ความคิด ไม่ตรงกับผู้อื่น
- ความสงสัย ที่มาของบทความวิชาการ
- การตั้งข้อสังเกต
- ความต้องการ
- ประสบการณ์ส่วนตัว

ลักษณะสำคัญของบทความวิชาการ

1. มีการนำเสนอความรู้ ความคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางวิชาการที่เชื่อถือได้
2. มีการวิเคราะห์วิจารณ์ให้ผู้อ่านเห็นประเด็นสำคัญอันเป็นสารประโยชน์ที่ผู้เขียน ต้องการนำเสนอแก่ผู้อ่าน
3. มีการเรียบเรียงเนื้อหาสาระอย่างเหมาะสม ลักษณะสำคัญของบทความทางวิชาการ
4. มีการอ้างอิงทางวิชาการและให้แหล่งอ้างอิงทางวิชาการอย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ และจรรยาบรรณของนักวิชาการ
5. มีการอภิปรายให้แนวคิด แนวทางในการนำความรู้ ความคิดที่นำเสนอไปใช้ให้เป็นประโยชน์หรือมีประเด็นใหม่ๆ ที่กระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความ ต้องการสืบเสาะหา

องค์ประกอบ การเขียนบทความทางวิชาการ

ผู้เขียน

- ศักยภาพและความพร้อมในการสร้างผลงานทางวิชาการ
- ผู้เขียนมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ มีความชำนาญ

สิ่งที่เขียน

- มีความแปลกใหม่ ทันสมัย อยู่ในความสนใจของวงวิชาการ
- ผลที่เกิดจากการศึกษา มีประโยชน์ต่อสังคม หรือประเทศชาติ
- เนื้อหาสาระมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ในทางวิชาการ
- อยู่บนพื้นฐานของจริยธรรม และจรรยาบรรณของ นักวิชาการ

ผู้อ่าน

- ใครคือกลุ่มเป้าหมาย ?
- ความสามารถการรับรู้สิ่งที่เขียน (ระดับความรู้และความสนใจ)
- ความสามารถการเข้าถึงแก่นแท้ของสิ่งที่เขียน (ชนิดของสื่อ แหล่งที่เผยแพร่)

ภาษาการเขียนบทความ

-ระดับภาษา คือ ภาษาพูด ภาษาเขียน

-โวหาร คือ สำนวนทางภาษา

-ภาพพจน์ คือ การสร้างภาพของผู้อ่าน ที่คล้อยตามได้

ลักษณะของบทความที่ดี

-มีเอกภาพ มีเอกภาพ เนื้อหา
ของบทความมีความเป็น
อันหนึ่งอัน เดียวกัน

-มีสัมพันธภาพ ความต่อเนื่อง
สัมพันธ์กัน โดยตลอด
ด้านการเรียบเรียงถ้อยคำ ข้อความ

-มีสารัตถภาพ ผู้เขียนต้องเน้นย้ำ
ประเด็นให้ชัดเจน ว่า ต้องการ
นำเสนอแนวคิดสำคัญอะไร

-มีความสมบูรณ์
ด้านเนื้อหาชัดเจนกระชับแจ่มแจ้ง

โครงสร้างบทความทางวิชาการ

-ชื่อบทความ

-บทคัดย่อ

-คำนำ / ความนำ/ บทนำ

-เนื้อเรื่อง

-บทสรุป / บทส่งท้าย

-บรรณานุกรม

ข้อบทความ

- สั้นกะทัดรัด ให้ความหมาย
- ใช้ภาษาที่ง่ายแก่การเข้าใจ
- สื่อให้ผู้อ่านคาดเดาและอยากติดตามเนื้อหาสาระ
- อาจใช้คำขยาย เพื่อให้ทราบคุณลักษณะของบทความ

บทคัดย่อ

- เป็นบทสรุปรวมของเนื้อหาทั้งหมด
- บอกถึงเป้าหมาย วิธีการวิเคราะห์สังเคราะห์ และผล
- จำนวนของคำจะไม่เกิน ๒๕๐
- ต้องอาศัยทักษะในการใช้ภาษากะทัดรัดมากที่สุด
- สามารถตอบโจทย์บทความได้ครบถ้วน

คำนำ / ความนำ ความนำ / บทนำ

- เป็นส่วนของการเขียนเปิดประเด็นก่อนเข้าสู่สาระ
- บอกที่มา ความสำคัญ วัตถุประสงค์ หรือเค้าโครงของบทความ
- มีความสำคัญ สามารถทำให้ผู้อ่านเลือกที่จะอ่านหรือไม่อ่านบทความ
- ต้องอาศัยทักษะในการใช้ภาษาเพื่อจูงใจผู้อ่าน

เนื้อเรื่อง

- แสดงองค์ความรู้ ข้อค้นพบ สาระที่เป็นจริงในเรื่องที่เขียน
- อยู่บนฐานของข้อมูล หรือสถิติที่ทันสมัย
- มีหลักฐานอ้างอิง หรือมีที่มาชัดเจน
- มีความเป็นเหตุ เป็นผล และเป็นไปตามลำดับขั้นตอน
- มีภาพ และ/หรือ ตารางประกอบตามความเหมาะสม

บทสรุป / บทส่งท้าย

- เป็นการสรุปเชิงพรรณนาจากส่วนหนึ่งของเนื้อเรื่อง
- อาจอภิปรายเปรียบเทียบ หรือ วิเคราะห์สาระที่เขียนกับแนวคิดทฤษฎีที่ได้ทบทวนไว้
- การใช้สุภาษิต หรือ ประชญา มากล่าวอ้างในส่วนนี้เป็นเสน่ห์ที่พิเศษ
- ต้องไม่ยืดเยื้อ ยืดยาว เยิ่นเย้อ!

บรรณานุกรม

- แสดงหลักฐานการอ้างอิง
- รูปแบบการอ้างอิงของแต่ละวารสาร
- เรียงตามตัวอักษร
- ควรมีอ้างอิงภาษาอังกฤษอย่างละ 2 จุด

ขั้นตอนการเขียนบทความวิชาการ

1.เลือกเรื่อง

2.กำหนดจุดมุ่งหมาย

3.กำหนดแนวคิดสำคัญ หรือประเด็นสำคัญ หรือ แก่นเรื่อง

4.ประมวลความรู้ ความคิด

5. วางโครงเรื่อง

6.การเขียน

1.เลือกเรื่อง

- เลือกเรื่องที่ตนเองสนใจ
- เลือกเรื่องที่คุณเขียนมีความรู้ มีประสบการณ์
- เลือกเรื่องที่คุณเขียนสามารถหาแหล่งค้นคว้า
- เลือกเรื่องที่มีความยาว ความยาก ความง่ายพอเหมาะกับความสามารถของคุณเขียน

2.กำหนดจุดมุ่งหมาย

ให้ชัดเจนว่าเขียนเพื่ออะไร เช่น ให้ความรู้ เสนอความเห็น โน้มน้ำใจ

3.กำหนดแนวคิดสำคัญ หรือประเด็นสำคัญ หรือ แก่นเรื่อง

ต้องกำหนดว่าบทความเรื่องนี้จะเสนอแนวคิดสำคัญ

4.ประมวลความรู้ ความคิด

ต้องค้นคว้าหาข้อมูลให้เพียงพอที่จะเขียน จากแหล่งค้นคว้าต่าง ๆ

5. วางโครงเรื่อง

กำหนดแนวทางการเขียนว่าจะนำเสนอสาระสำคัญ แยกเป็นกี่ประเด็น

6. การเขียน

การเขียนขยายความให้ข้อมูลในแต่ละประเด็น มีการอธิบาย ยกเหตุผลประกอบ เขียนคำนำและสรุปด้วยกลวิธีที่เหมาะสมกับประเภทของเนื้อหา บทความ ภาษาควรเลือกใช้ให้เหมาะกับจุดมุ่งหมาย ประเภท เนื้อหา ดังที่กล่าวมาแล้ว การสร้างลีลาการเขียนเฉพาะตัว ให้เป็นเอกลักษณ์

สรุป

- 1.) กำหนดเป้าหมาย หรือ วัตถุประสงค์ในการเขียนให้แน่ชัด
- 2.) เลือกเรื่องที่จะเขียน
- 3.) รวบรวมข้อมูล / ประมวลแนวคิด-ทฤษฎี
- 4.) วางเค้าโครง
- 5.) ลงมือเขียน
- 6.) ทบทวนเนื้อหาสาระที่เขียนว่าเป็นไปตามเป้าหมาย
- 7.) ปรับแก้
- 8.) อ่านตรวจทาน
- 9.) หาที่ลงตีพิมพ์เผยแพร่
- 10.) เก็บสำเนาหรือต้นฉบับบทความไว้เป็นที่ระลึก